

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 9755
Tarih : 12.11.2020

37444

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.11.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Bilindiği üzere son yıllarda cumhurbaşkanına hakaret davalarında son derece çarpıcı boyutlara varan bir artış gözlemlenmektedir. Son yıllarda pek çok yurttaş bu suçun muhatabı olurken bu davalardan kaynaklı tutuklamaların da yasanın belirlediği cezanın üst sınırının üzerine çıkmış olduğu gözlemlenmektedir. Halkın iradesinin doğrudan yansıması neticesinde seçilen Sayın Erdoğan döneminde “cumhurbaşkanına hakaret suçu”nu düzenleyen TCK-299 uncu hükmü çerçevesinde yasa maddesinin yürürlükte bulunduğu tüm süreç boyunca açılan dava sayısından fazla sayıda dava açılmış bulunmaktadır. Cumhurbaşkanına hakaret suçunun CMK’nın 100/3 maddesi kapsamındaki katalog suçlardan olmamasına rağmen, tutuklamalara dair paylaşılan istatistikler oldukça dikkat çekicidir. Henüz yaşanan bir örnek konunun yeniden kamuoyu gündeminde tartışılmasına vesile olmuştur. Antalya’da 22 Ekim günü verdiği bir sokak röportajından sonra evi basılan İsmail Demirbaş ikinci kez konuştuğu bir sokak röportajında yine iktidarı eleştirince bir kez daha gözaltına alınmış, ardından tutuklanmıştır. Demirbaş halihazırda Antalya E Tipi Cezaevi’ndedir. Benzer bir örnek de geçtiğimiz günlerde sosyal medyada İçişleri Bakanını eleştiren yurttaşın gözaltına alınması ve ailesine ait kişisel tüm özel bilgilerin ifşa edilmesi şeklinde yaşanmıştı. Hakeza Hazine ve Maliye Bakanının istifasına dönük değerlendirmeler de benzer yaptırımlara uğramış olup anayasal güvence altında olan düşünce ifade hürriyetinin korunmaması da bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya ölçeği ve evrensel hukuk normlarına göre politikacılara yönelik

37449

eleştirinin bir suç olarak kabul edilmemesi görüşü hakim olup siyasetçilerin her türlü eleştirinin odağında olabileceği bunun üstlendiği pozisyon itibarıyla verili olduğu kabul görmektedir. Bu bağlamda TCK'den ilgili düzenlemenin kaldırılması gerekirken mevcut durumda yargının bu düzenlemeyi etkin bir şekilde kullanıyor oluşu izaha muhtaçtır.

Bu bağlamda;

- 1- İsmail DEMİRBAŞ hangi suç kapsamında hangi gerekçe ile tutuklanmıştır?
- 2- Demirbaş'ın tutuklanmasına neden olan suç türü bir tedbir olan tutuklamayı gerektirecek suçlardan mıdır?
- 3- Ekonomik duruma dair getirilen eleştiriler hangi gerekçe ile suç vasfına sokulmaktadır?
- 4- Reel bir durumun analizi ve dile getirilmesinin suç olarak değerlendirilmesinin izahı nedir?
- 5- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten bu güne değin TCK-299 kapsamında toplam kaç kişi gözaltına alınmış, kaç tutuklanmış, kaç hüküm giymiştir? Hüküm giyenlerin ceza süreleri nelerdir?
- 6- Halihazırda kaç kişi cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle cezaevindedir?
- 7- Halihazırda kaç kişi hakkında TCK-299 kapsamında soruşturma başlatılmıştır?
- 8- Başlatılan soruşturmalar neticesinde kaç kişi hakkında dava açılmış, kaç dosyada kovuşturmayla yer olmadığına dair karar verilmiştir?
- 9- TCK-299 hükmünden yargılanan kaç kişi beraat etmiş, kaç kişi ceza almıştır?
- 10- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten önceki cumhurbaşkanları döneminde bu suç kapsamında kaç dava açılmış ve kaç kişi hakkında cezaya hükmedilmiştir? Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın seçildiği tarihten önceki on yıla ilişkin ve seçildiği tarihten sonraki yıllara ilişkin dava sayıları nedir?
- 11- Cumhurbaşkanı Erdoğan 15 Temmuz darbe girişiminin ardından bu suç kapsamında kaç kişi hakkındaki şikâyet başvurusunu geri çekmiştir? Şikâyet başvurularını geri çekmesinin ardından kaç kişi hakkında yeni şikâyet başvuruları gerçekleşmiştir?
- 12- Cumhurbaşkanına hakaret davaları özel bir merkezden mi takip edilmektedir? Bu konuda Bakanlığınızın üstlendiği rol nedir?
- 13- Cumhurbaşkanına hakaret davalarının açılış süreci nasıl işletilmektedir? Hakaret olduğu tespit edilen fiiller hangi yöntemle tespit edilmektedir? Bu konuda çalışan kaç görevli bulunmaktadır?
- 14- Cumhurbaşkanı ibaresinin geçtiği her türlü beyan ve ifadeler övücü olmadığı müddetçe hakaret mi sayılmaktadır?
- 15- Cumhurbaşkanına hakaret suçuna ilişkin düzenlemenin kaldırılması yönünde bir çalışma yapılması gündeminizde olacak mıdır?
- 16- AİHM kararı çerçevesinde ve evrensel hukuk normları ölçeğinde cumhurbaşkanına hakaret suçunun oluşabilme kriterleri ne olmalıdır?